

Genderové informační centrum NORA, o.p.s. Výroční zpráva za rok 2006

Adresa sídla: Ševčenkova 2, Brno-Bosonohy, 642 00

Kontaktní adresa: Mgr. Kateřina Machovcová, Mánesova 639, 290 01, Poděbrady

IČ: 269 29 716

Č. účtu: 193540838/0300

Internetové stránky: www.gendernora.cz, www.managementgendernora.cz

E-mail: info@gendernora.cz

Telefon: 777 607 963 (Mgr. Kateřina Machovcová)

Představení GIC NORA, o.p.s.

Genderové informační centrum NORA, o.p.s. vzniklo na podzim roku 2004 z potřeby členek Gender centra, studentské platformy věnující se na půdě Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity genderové tematice, přenést některé aktivity mimo akademickou půdu. Záměrem bylo pořádat přednášky, školení a kulturní akce pro veřejnost a nabízet služby genderových expertek nevládním i vládním organizacím. GIC NORA se tedy převážně věnuje vzdělávání, feministickému aktivismu a aplikaci genderových teorií do praktické roviny.

S GIC NORA spolupracuje celá řada expertek na rovné příležitosti, sladování profesního a rodinného života, pracovní trh, socializaci a feministickou pedagogiku, média a audiovizuální studia, problematiku domácí násilí, a podobně.

NORA se podílí na několika projektech Evropské unie, které mají pomoci vytvořit genderově senzitivní modely uplatnění na pracovním trhu (EQUAL - Outplacement pro velké podniky, Proč mají zůstat stranou?, Work in Czech). Z vlastní iniciativy pak založila tradici feministických oslav Mezinárodního dne žen v Brně, které má sloužit k rehabilitaci tohoto státem uznávaného významného dne a k upozorňování na nedodržování ženských práv v ČR i ve světě. Na poli kultury se dále snaží o osvětu pomocí cyklu filmových přednášek s genderovou tematikou Filmová NORA a organizuje také setkávání feministek a jejich diskuse o vybraných tématech v projektu nazvaném Feministická kavárna.

GIC NORA se také nově snaží o prosíťování studujících, kteří se věnují genderové problematice. Usiluje o vytvoření databáze těchto studujících a také elektronické platformy, díky které by mohli spolupracovat na svých projektech a závěrečných pracech.

GIC NORA úzce spolupracuje s Gender centrem FSS MU a s oborem genderová studia katedry sociologie FSS MU. Svou činnost koordinuje také s dalšími brněnskými organizacemi, proto se včlenilo do neformální sítě Platforma žen v Brně. Je v kontaktu také s ostatními neziskovými organizacemi v ČR, které se věnují genderové problematice a feministickému aktivismu. Díky realizovaným projektům navíc vyměňuje své zkušenosti s mezinárodními organizacemi tohoto typu.

Tým

ředitelka

Mgr. Iva Baslarová

Působí na oboru genderová studia katedry sociologie Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity jako asistující doktorandka. Věnuje se tzv. femininním televizním žánrům, učí předměty úvod do rozhlasové žurnalistiky, rozhlasový dokument, gender a média a gender v mediální praxi (e-kurz). Realizovala výzkumy Mediální obraz českých političek v období voleb do Poslanecké sněmovny v roce 2006: Rovné příležitosti vs. promeškaná příležitost? a The Equal Opportunities and Public Administration – Post-Accession State of the Affairs. Jako lektorka se podílela na projektu Rovné příležitosti v pedagogické praxi. Spolupracuje s celou řadou filmových festivalů, například s Mezinárodním festivalem filmů o lidských právech Jeden svět, Mezinárodním festivalem dokumentárních filmů Jihlava, festivalem gay, lesbických, bisexuálních a transgender filmů Mezipatra či Letní filmovou školou Uherské Hradiště.

jednatelka

Mgr. Kateřina Machovcová

Zabývá se především problematikou personálního managementu a uplatňování rovných příležitostí žen a mužů. Studuje sociální psychologii v doktorském studijním programu na FSS MU, kde se věnuje tématu gender v poradenství a terapii. Vyučuje kurz Metody prosazování genderové rovnosti v rámci oboru Genderová studia. Externě spolupracuje s dalšími organizacemi podílejícími se na prosazování rovných příležitostí na trhu práce.

členka

Bc. Nikol Čablová

Nikol Čablová dokončila bakalářské studium oborů genderová studia, sociologie a mediální studia. Ve své bakalářské práci se věnovala problematice dívčích románů, především genderovým stereotypům a reprezentaci genderově kódovaných témat v těchto románech. Zajímá se též o problematiku lobování za ženské organizace. V rámci Genderového informačního centra NORA se jako koordinátorka podílela na projektu čtvrtého ročníku feministických oslav Mezinárodního dne žen a byla také jednou z koordinátorek projektu Filmová NORA.

členka

Mgr. Lucie Jarkovská

Vystudovala sociologii na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity, kde v současné době působí jako asistentka na oboru genderových studií. Zajímá se především o genderovou socializaci, genderové aspekty výchovy a vzdělávání. Kromě výuky na univerzitě spolupracuje především na vzdělávacích projektech pro vyučující.

členka

Bc. Klára Kubíčková

Zabývá se možnými podobami mateřství a otcovství - teoreticky (participuje na výzkumu Matkové a zaměstnaní rodiče malých dětí) i prakticky (má dva malé syny), stará se o dramaturgii genderově zajímavých výstav. Podílela se na projektu čtvrtého ročníku feministických oslav Mezinárodního dne žen.

správní rada

předsedkyně, statutární zástupkyně

PhDr. Iva Šmídová, Ph. D.

Působí na katedře sociologie Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity jako vedoucí oboru genderová studia. Přednáší kurzy sociologických teorií genderu, genderovou strukturu společnosti a kritická mužská studia. Realizovala výzkumy na téma rovných příležitostí žen a mužů v českých podnicích (2000-2); alternativních životních drah mužů v ČR (1997-2003); rodin, kde pečují otcové (2004) a v současnosti pracuje na dvou výzkumných projektech: představy a náplň rodičovství před a po narození prvního dítěte (IVRIS) a vliv vzdělání na očekávané uplatnění na trhu práce z hlediska genderu (GAČR).

Je spoluzakladatelkou Gender centra FSS MU (2000) a koordinovala v Brně několikaletý cyklus přednášek a seminářů „Gender pro učitele“ (1998 – 2002).

členka správní rady

Mgr. Pavla Buchtová

Pavla Buchtová vyučuje americkou literaturu na katedře anglického jazyka a literatury při Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Mezi její hlavní zájmy patří tvorba současných amerických spisovatelek (kurz Americké básničky 20. století) a genderové aspekty výuky (kurz Úvod do genderových studií). V roce 1996 spoluzakládala brněnské feministické sdružení Medúza, které iniciuje a podporuje ženské projekty v oblasti umění, kultury a vzdělávání. V rámci sdružení zajišťuje chod knihovny genderových studií.

členka správní rady

PhDr. Kateřina Nedbálková, Ph.D.

Pracuje na FSS MU jako odborná asistentka, zaměřuje se na genderové studie, sociální konstrukci sexuality a deviace, feministickou kriminologii a vězeňství.

dozorčí rada

prof. PhDr. Gerlinda Šmausová

Vyučuje na FSS MU a UP Olomouc, zaměřuje se na gender a právo ČR a EU, sex a gender: genderovou strukturu společnosti.

Mgr. Alena Králíková

Působila jako ředitelka o.p.s. Gender Studies, Praha. Pracuje jako fundraisingová manažerka Slovak-Czech Women's Fund, zaměřuje se na souvislosti účasti žen v politice a rozhodovacích procesech, ale i na obraz žen zprostředkovaný médii a obecně zastoupení žen a mužů ve strukturách médií.

Martin Strachůň

Ekonom sdružení gayů a lesbických dívek STUD Brno, manažer kampaně za registrované partnerství, jeden z hlavních organizátorů festivalu gay, lesbických, bisexuálních a transgender filmů Mezipatra.

Projekty

I v roce 2006 se Genderové informační centrum Nora, o.p.s. jako partnerská organizace podílelo na realizaci několika projektů **Iniciativy Equal** spolufinancované Evropských sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Outplacement pro velké podniky

V rámci projektu Outplacement pro velké podniky (equal.cd.cz) bylo otevřeno Centrum pro podporu zaměstnanců v Ústí nad Labem, které poskytuje širokou škálu služeb osobám potýkajícím se s nezaměstnaností a rizikem propuštění. Naše zaměstnankyně zde zajišťují individuální poradenství pro osoby ohrožené diskriminací. V rámci projektu se dále podílíme na informačních aktivitách v oblasti rovných příležitostí, přispěly jsme například kapitolou do publikace, která se zabývá také tématy outplacement a společenská odpovědnost firem. V roce 2007 například nabídneme firmám proškolení v problematice rovných příležitostí v zaměstnání.

Proč mají zůstat stranou a Work in Czech

V projektech Proč mají zůstat stranou (<http://www.konzorcium.cz/cz/projekty/proc-maji-zustat-stranou.php>) a Work in Czech (<http://soze.cz/workinczech>) zajišťujeme především vzdělávací aktivity určeném různým angažovaným skupinám (sociální pracovníce a pracovníci, lektori a lektorky jazyků a další odborníci a odbornice napomáhající při integraci cizinců, pro cizinky hledající zaměstnání v ČR jsme připravily seminář seznamující s genderovými charakteristikami českého trhu práce a představily jsme jim možnosti obrany před diskriminací). I na těchto projektech bude spolupráce pokračovat v dalším roce.

Projekt TEDDY

V roce 2006 se Nora stala partnerskou organizací projektu TEDDY, jehož řešitelkou byla Diecézní charita Brno. Tento projekt je byl zaměřen na profesní rozvoj pracovníků a pracovních týmů a byl spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky, OP RLZ opatření 2.3, prostřednictvím Nadace rozvoje občanské společnosti. Neopominutelnou dimenzí sociální práce je její genderový rozměr. Tato problematika je však v českém kontextu stále často opomíjena a není povinnou součástí vzdělávání osob pracujících v oblasti sociálních služeb, proto významnou roli v rámci tohoto vzdělávacího projektu měly i přednášky a semináře s genderovou tematikou. V rámci spolupráce s charitou zorganizovala Nora pro její pracovníce a pracovníky následující školení:

Úvod do genderové problematiky. Genderové aspekty organizace
Genderové aspekty vybraných sociálních problémů
Genderové aspekty práce s klientkami a klienty sociálních služeb

Podrobný program seminářů na <http://www.dchbrno.charita.cz/teddy/>
Při lektorování seminářů spolupracovaly: PhDr. Iva Šmídová Ph.D., Bc. Klára Kubíčková,
PhDr. Kateřina Nedbálková Ph.D., Mgr. Marie Přidalová, Mgr. Kateřina Machovcová, Mgr.
Ema Hrešanová, Mgr. Kateřina Lišková a Liga lidských práv

Feministické oslavy Mezinárodního dne žen v Brně

Genderové informační centrum NORA o.p.s. ve spolupráci s Gender centrem FSS MU v Brně připravilo v roce 2006 již třetí ročník oslav Mezinárodního dne žen, který připadl na 8. března. Jednalo se tak o pokračování tradici brněnských feministických oslav tohoto významného svátku, dnes ponejvíce ještě stále stereotypně spojovaného s temnou totalitní minulostí Československa.

Hlavním tématem letošního roku bylo především nabourání tradiční představy o rodičovství jakožto jen a pouze mateřství. Oslava se proto věnovala právům rodičů, tedy žen i mužů. V programu se objevil mj. dokument filmaře-otce, dále autorské čtení feministických povídek, původní herecké etudy na téma rodičovství v podání studujících JAMU v Brně, vystoupení dětí (divadelní a taneční představení) a řada dalších čísel včetně hudebního zakončení v podobě skupin Revolwhere a ŽID. Oslava MDŽ proběhla 8. března 2006 od 19 hodin v Divadle v 7 a půl, téma večera: Mateřství, otcovství, rodičovství. Letošním mediálním partnerem bylo rádio Student 107 FM a deník Rovnost. Výzdoba ECCE design.

Do posledního místečka zaplněné prostory hlavního sálu Divadla v 7 a půl nejprve aplaudovaly vystoupení dětského romského tanečního kroužku, které zahájilo letošní ročník oslav. V dalších částech večera se pak dostal prostor Tarzan – strhující vystoupení stepařské dvojice Jany Škaloudové a Kláry Prokopové, dále filmový dokument Lucie už je v posteli či vystoupení břišní tanečnice. Velkou pozornost si zasloužila také divadelní dramatizace povídky Dušená mrkev studentkami JAMU. Místy drsné, odromantizované a velmi autentické ztvárnění pocitů matky těsně před a při porodu, zanechalo na diváčkách a divácích velký dojem. Po dalším filmovém dokumentu Býval jsem filmařem přišlo na řadu odlehčení v podobě pásma čtení dopisů dětí rodičům z letního tábora. Nechyběla ani tradiční tombola, po které následovala hudební část večera. Moderátorka večera Klára Kubíčková uvedla na pódium postupně kapely Revolwhere a ŽID. První spíše punková,

druhá spíše folková. I taková byla třetí oslava MDŽ, pořádaná Genderově informačním centrem NORA.

Autorem grafického návrhu byl Zdeněk Trinkewitz. Plakát tvoří části portrétů pěti žen: bývalé modelky a herečky Moniky Bellucci jako Máří Magdalény z filmu Umučení Krista, anarchofeministky Emy Goldmann, modelky a zakladatelky nadace pro pomoc opuštěným dětem Terezy Maxové, české spisovatelky a myslitelky Boženy Němcové a americké pornohvězdy, režisérky a pornoperformerky Annie Sprinkle. Dohromady tvoří „univerzální“ ženu, která symbolikou koláže svědčí o nejrůznějších aspektech „ženství“ (od světice až po děvku) a v neposlední řadě „člověčenství“. Nestereotypně také zobrazují zmiňované rodičovství – některé z uvedených žen byly a jsou matkami, jiné nejsou a nemohly, jedna se věnuje pomoci dětem, druhá veřejně ukazuje své reprodukční orgány jakou součást performance. Barvy symbolizují barevnost identit, stejně jako není černobílé rodičovství (matka – otec, proto název matkové a otky), opouštíme také dichotomii mužství – ženství. Podtitul práva žen ukazuje na samotný význam oslav Mezinárodního dne žen, práva rodičů pak zdůrazňují, že jde o propagaci práv všech rodičů bez ohledu na jejich gender.

Filmová NORA – genderové speciály v kině Art

Cyklus Filmová NORA nabízel odborné i laické veřejnosti tématické večery spojené s filmem a genderovou tematikou. Lektorky, studentky a vyučující filmové vědy a dokumentární tvorby, sociologie a genderových studií, připravily přednášky, doplněné vhodnými filmovými ukázkami a obrazovými materiály. Genderové speciály probíhaly od září 2006 do června 2007 pravidelně vždy jednou v měsíci v brněnském kině Art. Pořady se vždy těšily velké návštěvnosti divaček a diváků.

Realizované přednášky a jejich lektorky:

Večerníček v sukni (genderové čtení večerníčků) – Bc. Klára Kubičková

Hodné holky se dívají jinak (feministické porno) – Mgr. Kateřina Lišková, Ph.D.

Stříhání ženských vlasů ve filmových scénách (genderová analýza symboliky stříhání ženských vlasů v českých filmech) – Mgr. Sylva Poláková

Pianistka (genderový výklad Hanekeho filmu) – Šárka Gmitterková
Od pobočnice ke kapitánce (genderové čtení kultovního sci-fi seriálu Star Trek) – Mgr. Jindřiška Bláhová
Živá hmota (seminář ženského experimentálního filmu) – Hana Valentová
Když se ženy smějí (genderová analýza ženského smíchu v audiovizuálním umění – uvedeno v rámci Mezinárodního filmového festivalu dokumentárních filmů o lidských právech Jeden svět) – Eliška Děcká
Filmové pečující otcové – PhDr. Iva Šmídová, Ph.D.
„Neviditelná“ filmová flâneuse – Mgr. Sylva Poláková
Mýdlová mlha v deníku feministky (tzv. femininní televizní žánry soap opera a telenovela) – Mgr. Iva Baslarová

Jeden svět 2006 - Gender Montage

Mezinárodní festival dokumentárních filmů o lidských právech Jeden svět uváděl v roce 2006 cyklus snímků s genderovou tematickou ze zemí bývalého Sovětského svazu pod názvem Gender Montage. Při této příležitosti uspořádal několik diskusních setkání českých feministek, genderových specialistek a vědkyň s autorkami a autory filmů za účasti veřejnosti. Na jejich přípravě se podílelo také Genderové informační centrum NORA, o.p.s.

Jednorázové aktivity

Školení partnerských organizací projektu IS EQUAL H/R/D/I, příjemce Nový prostor, o.s.
– Úvod do genderové problematiky, Gender a média.

Mezinárodní stáže

NOISE Summer School 2006 – Utrecht, Nizozemí: Již třináctý ročník tradiční letní školy genderových studií s názvem NOISE se uskutečnil v termínu od 5. do 15. září v nizozemském Utrechtu. Sedm desítek účastnic a účastníků převážně z Evropy, USA a Asie se do univerzitního městečka sjelo studovat a diskutovat o tématech Transformování genderu a moci: zprostředkování vědy a fikce & historie a paměti.

V první výukovém týdnu se participantky a participanti zabývali tématem Vědecká fakta, vědecká fikce: feministické příběhy v masových médiích, vizuální kultura a ve vědecké imaginaci. Přednášely jim například Cecilia Asberg, Iris van der Tuin, Mischa Peters či Rosi Braidotti z Univerzity Utrecht, Anneke Smelik z Univerzity Nijmegen či Jackie Stacey z Univerzity Lancaster. Jedním ze stěžejních textů, které patřily mezi povinnou literaturu, se

stal Manifest kyborgů Donny Haraway. V případě otázky lidské pohlavní/genderové identity je kyborg odmítnutím jednoho extrému genderové duality (Navrátilová, 2002). Koncept kyborgů lektorky aplikovaly na oblast své vědecké disciplíny ? filmová a mediální studia, literaturu, lingvistiku, sociální antropologii. ?Raději budu kygorbem než-li bohyní,? uzavírá Haraway svůj manifest. Aneke Smelik, která představila případovou studii ? genderové čtení sci-fi filmů ? ve své přednášce zdůraznila důležitost dekonstrukce tradičních binárních opozic.

Haraway se ve svých textech zabývá otázkou sdílení ženské identity v rámci feministického hnutí. Rosi Braidotti, garantka a zakladatelka NOISE letní školy, ve své přednášce definovala mostrum, které reflektuje normalitu a normativitu. ?Monstrozita žen v současné kultuře představuje to, že je něčeho příliš oproti ?normálu, normě? ? pokaždé při pohledu do zrcadla tedy vidíme monstrum,? uvádí vědkyně.

Ve druhém výukovém týdnu participantky a participanté hledali za vedení svých lektorek způsob, jakým mapovat, zaznamenávat a referovat o pamětech žen ? jak vytvářet ženskou historii. Při návštěvě Královského tropického muzea v Amsterdamu došlo na podnětné debaty o tom, jakým způsobem se postavit k výkladu historie, které není v mnoha ohledech korektní z hlediska genderu, etnicity či třídy. Garantky celého cyklu Berteke Waaldijk a Andrea Petò objasnily feministickou kritiku zaznamenávání historie v Evropě, k jejímž hlavním bodům patří uvádění patriarchální genealogií, absence ženské činnosti, nerozlišování mezi veřejnou a soukromou sférou, vrácení žen do historie a práce s faktem, že ?jako žena nemám žádnou zemi?. Participantky a participanté si pak mohli sami vyzkoušet, jaké to je zaznamenávat historii svých pramáti ? přichystali totiž výstavu v sále knihovny univerzity v Utrechtu a připravili speciální webové stránky.

Na četných workshopech, které doprovázely každý přednáškový den, účastnice a účastníci diskutovali o konkrétních tématech a zpracovávali je pro svou závěrečnou prezentaci, která se neobešla bez kreativity, vtipu a interdisciplinárních a mezinárodních přístupů. Studující na doktorském stupni navíc absolvovali řadu speciálních seminářů, ve kterých probírali styčné i odlišné přístupy ke svým disertačním pracem s genderovým aspektem; řešili feministickou metodologii a její interdisciplinaritu; na speciálním workshopu pak probírali třídu jako zapomenutou kategorii feministických a genderových výzkumů. Účast Ivy Baslarové z Genderového informačního centra NORA, o.p.s. byla umožněna díky finanční podpoře programu Evropské unie Socrates Grundtvig 3.

Spolupráce

Art Brno kino
Dopravní vzdělávací institut, a.s.
Diecézní charita Brno
Genderová studia FSS MU
Gender centrum FSS MU
Gender studies Praha
Genderová informační a tisková agentura GITA
Econnect, o.s.
Femina Film
Konzorcium nevládních organizací zabývajících se uprchlíky
Liga lidských práv – Poradna pro ženy v tísní
Nesehnutí Brno
Jeden svět: mezinárodní festival dokumentárních filmů o lidských právech
Mezipatra: český gay a lesbický filmový festival
SOZE, sdružení občanů zabývajících se emigranty
Žába na prameni, o.s.

Náš dík si zaslouží

Evropský sociální fond a státní rozpočet ČR
Socrates Grundtvig 3
sponzoři a sponzorky (vlasové studio Střihoruký Edward, Účty s.r.o., MUDr. Alena Jarkovská, www.panvicky.cz, EVIE butik a Café STEINER)
dárkyně a dárci finančních darů na náš bankovní účet
všichni, kdo s důverou využili naši vzdělávací nabídky
všichni, kdo s sympatizují s našimi aktivitami

Výsledovka analyticky

Genderové informační centrum NORA, o.r.l.Č: 26929716

Rok: 2006

Dne: 18.04.2007

Strana 1

Tisk vybraných záznamů

Číslo účtu Název účtu	Počáteční stav	Obraty za období MD	Obraty za období D	Obraty rozdíl	Koncový stav
Náklady					
501000 Spotřeba materiálu	0,00	1283,00	0,00	1283,00	1283,00
504000 Prodané zboží	0,00	9282,00	0,00	9282,00	9282,00
50x Spotřebované nákupy	0,00	10565,00	0,00	10565,00	10565,00
518000 Ostatní služby	0,00	24021,00	0,00	24021,00	24021,00
51x Služby	0,00	24021,00	0,00	24021,00	24021,00
521000 Mzdové náklady	0,00	125560,00	0,00	125560,00	125560,00
524000 Zákonné sociální pojištění	0,00	20001,00	0,00	20001,00	20001,00
52x Osobní náklady	0,00	145561,00	0,00	145561,00	145561,00
549000 Jiné ostatní náklady	0,00	1999,00	0,00	1999,00	1999,00
54x Ostatní náklady	0,00	1999,00	0,00	1999,00	1999,00
Náklady celkem	0,00	182146,00	0,00	182146,00	182146,00
Výnosy					
602000 Tržby z prodeje služeb	0,00	0,00	17130,00	17130,00	17130,00
60x Tržby za vlastní výkony a za zboží	0,00	0,00	17130,00	17130,00	17130,00
644000 Úroky	0,00	0,00	97,98	97,98	97,98
64x Ostatní výnosy	0,00	0,00	97,98	97,98	97,98
682000 Přijaté příspěvky (dary)	0,00	0,00	20000,00	20000,00	20000,00
68x Přijaté příspěvky	0,00	0,00	20000,00	20000,00	20000,00
691000 Provozní dotace	0,00	-17866,00	129948,15	147814,15	147814,15
69x Provozní dotace	0,00	-17866,00	129948,15	147814,15	147814,15
Výnosy celkem	0,00	-17866,00	167176,13	185042,13	185042,13
				Hospodářský zisk za období	2896,13
				Hospodářský zisk celkem	2896,13

Nora

Genderové informační centrum

Členky a členové Gender centra a Genderového informačního centra NORA zazpívali kramářskou píseň o historii ženského hnutí v Čechách a na Moravě, MDŽ 2006.